



16/01/2012

המלצות למגדלי תמרים: גיזום וקיוץ

גיזום עצי תמר

מטרה: שמירה על מספר עלים אופטימאלי לעץ, אשר תבטיח את כמות הפרי הרצויה ואת איכותו. את המטרה משיגים על ידי גיזום של אותם חלקים אשר לא תורמים לעץ ולפרי ומקשים על העבודה.

יש להסיר:

1. ידות.
2. עלים זקנים, נגועים, שבורים ומצהיבים.

רקע

צמיחת העלים שייכת לחלק הווגטיבי של מחזור החיים בעץ התמר. המחזור הווגטיבי, מתבטא בעיקר ביצירה של עלי הכתר (*) החדשים. במשך השנה, צומחים בערבה כ- 30 עלים. קצב יציאתם והתארכותם לאחר היצירה, מושפע ממספר רב של גורמים: טמפרטורה, לחות, דישון, השקיה ועומס פרי על העץ.

רמת המליחות של המים והקרקה, הם גורמים נוספים אשר משפעים על התארכות העלה, ומספר העלים שהעץ יוציא.

מספר העלים הרצוי לאחר הגיזום

לאחר הגיזום, נשארים על העץ 70 ± 5 עלים. במחקרים לא נמצא הבדל בכמות ובאיכות הפרי, כאשר הושארו על העץ 60, 80 ו-100 עלים. הקטנת מספר העלים, לא תרמה משמעותית לחיסכון במים ובדשן. על כל מגדל לקבוע נוהל ברור לגיזום נכון, לפי זן וגיל.

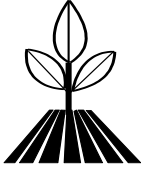
השיטה

לאחר הגדיד (בחודש נובמבר), מתחילים בגיזום המטע. יש להתחיל את הגיזום בחלקת הזכרים, כיוון שחלק מהזכרים מקדימים לפרוח.

הגיזום מבוצע על ידי הכלים הבאים:

1. מזמרות הידראוליות.
 2. משורי שרשרת.
 3. משורים ידניים.
- (לא מומלץ לבצע את הגיזום בעזרת סכיני קיוץ)

את החיתוך יש לבצע בקרבה מרבית לגזע, כדי להקל על המשך העבודה בעץ. חיתוך כזה ימנע הצטברות נשר פירות נגועים, שעלולים להיות מקור להדבקה חוזרת של המטע במזיקים.



משרד החקלאות ופיתוח הכפר
שירות ההדרכה והמקצוע



קיוץ תמרים

הגדרה: קיוץ – הסרת קוצים מעלי התמר.

מטרה: לאפשר המשך עבודה בעצים במהלך העונה.

מועד הביצוע: מתחילים את הקיוץ לאחר הגיזום ורצוי לסיימו לפני תחילת הצצת המתחילים. קיוץ לאחר הצצה, יכול לפגוע ולפצוע את המתחלים.

השיטה

את הקיוץ מבצעים בעזרת סכינים מסוגים שונים, לפי העדפת המגדל. חשוב להסיר את כל הקוצים, לרבות הקוצים התחתונים והעליונים. כדי להבטיח הסרת כל הקוצים העליונים, מומלץ להסיר מספר קוצים (עלעלים) אשר נמצאים בהמשך העלה, מעל הקוצים יש לקייץ כמה שיותר מהעלים החדשים, כדי להבטיח גישה נוחה בעצים, בהמשך העונה. חשוב לעבוד בצורה שלא תגרום נזק (חתכים) ללולבים. על ידי משיכה קלה של העלה החדש, יגדל המרחב בינו לבין הלולבים והעבודה תתבצע בקלות. מסיבות בטיחותיות, רצוי שאדם אחד יעבוד לבד על העץ. כאשר ישנן מגבלות, כגון חוסר בכלי גובה, או גובה רב של העצים, אפשר לבצע את הקיוץ בצוות של שניים, כאשר עובדים בשיטה שתדגיש את חשיבות הבטיחות. חשוב לנקוט באמצעי בטיחות כגון: הדרכה נכונה, נעלים מתאימות, משקפי מגן.

בברכה,
ב' ח' מ'

ברוך לוזון
סגן מנהל המחוז להדרכה